

**PATVIRTINTA**

UAB „Kaišiadorių vandenys“ direktorius

**UAB „KAIŠIADORIŲ VANDENYS“  
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO VEIKLOS  
REGULIAVIMO APSKAITOS SISTEMOS APRAŠAS**

**I. BENDROJI DALIS**

1. UAB „Kaišiadorių vandenys“ (toliau – Bendrovė) yra geriamojo vandens tiekėjas bei nuotekų ir paviršinių nuotekų tvarkytojas Kašiadorių rajono savivaldybėje.
2. Buhalterinė apskaita Bendrovėje tvarkoma vadovaujantis patvirtinta buhalterinės apskaitos politika, LR buhalterinės apskaitos įstatymu, LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu bei kitais LR įstatymais, LR vyriausybės nutarimais, verslo apskaitos standartais, direktyvomis ir kitais teisės aktais. Buhalterinę apskaitą Bendrovėje organizuoja ir vykdo Buhalterinės apskaitos skyrius.
3. Reguliavimo apskaita Bendrovėje tvarkoma, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos specifiką, remiantis buhalterinės apskaitos duomenimis ir vadovaujantis Sistemos aprašu, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos reglamentuojančiais teisės aktais, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) nutarimais, metodiniais nurodymais, įsakymais.
4. Bendrovė vykdo reguliavimo apskaitos atskyrimą, siekdama Bendrovės finansinę informaciją (pajamas, sąnaudas, turta) paskirstyti verslo vienetams ir juos sudarančioms paslaugoms, atskirai identifikuojant nepaskirstytomąsias sąnaudas. Reguliavimo apskaitos atskyrimas vykdomas Reguliavimo apskaitos sistemoje (toliau – RAS).
5. Sistemos aprašo tikslas – atskleisti Bendrovės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos reguliavimo (apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo) apskaitoje naudojamus principus, metodus ir tvarkas, atliekant apskaitos atskyrimą ir sąnaudų paskirstymą.
6. Sistemos aprašas parengtas vadovaujantis Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459 patvirtintu Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašu (toliau – Aprašas).
7. Pagrindinės šiame dokumente naudojamos sąvokos:
  - 7.1. **Ataskaitinis laikotarpis** – laikotarpis, sutampantis su Bendrovės finansiniais metais (t. y. nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.).
  - 7.2. **Bendrosios sąnaudos** – sąnaudos, kurios su konkrečia paslauga (produktu) nesiejamos nei tiesiogiai, nei netiesiogiai ir paskirstomos taikant norminius ekonomine bei technine logika pagrįstus kriterijus.
  - 7.3. **Nepaskirstomosios sąnaudos** – sąnaudos, kurias Bendrovė patiria ataskaitiniu laikotarpiu, tačiau kurios nebūtinės nei galutinėms paslaugoms (produktams) tekti (reguliuojamųjų kainų paslaugų (produktų) vertei kurti), nei verslui palaikyti (užtikrinti reguliuojamosios veiklos nepertraukiamumą, saugumą, stabiliumą). Šias sąnaudas Bendrovė patiria savo investicijų grąžos saskaita.
  - 7.4. **Netiesioginės sąnaudos** – sąnaudos, kurios su konkrečia paslauga (produktu) siejamos netiesiogiai ir paskirstomos taikant ekonomine bei technine logika pagrįstus kriterijus.

- 7.5. **Kriterijus** – veiksny, kuriuo vadovaujantis pagal priežastingumo ryšį konkrečios pajamų, sąnaudų, ilgalaikio turto sumos yra priskiriamos galutinėms paslaugoms (produktams) ir (arba) verslo vienetams. Siekiama, kad naudojamas kriterijus būtų ekonomiškai pagristas, logiškai pateisinamas ir nustatytas nediskriminaciniais pagrindais.
- 7.6. **Paslauga** – verslo vieneto veiklos procese sukurta vertė. Paslaugos nustatytos remiantis Aprašo nuostatomis išskiriant reguliuojamas veiklos paslaugas bei kitas paslaugas. Paslauga – galutinis sąnaudų, pajamų ir turto paskirstymo objektas.
- 7.7. **Sąnaudų paskirstymas** – Bendrovės sąnaudų priskyrimas nustatytiems verslo vienetams ir paslaugoms.
- 7.8. **Tiesioginės sąnaudos** – sąnaudos, kurias galima tiesiogiai ir tiksliai priskirti konkrečioms paslaugoms (produktams).
- 7.9. **Verslo vienetas** – Bendrovės veiklos dalis, skirta tam tikros grupės paslaugoms teikti ir (arba) produktams tiekti. Verslo vienetą sudaro visi Bendrovės ištekliai, tų išteklių transformavimo veiklos ir (arba) procesai, susiję su šios grupės paslaugų ir (ar) produktų vertės kūrimu ir tokių paslaugų teikimu ir (ar) produktų tiekimu kitiems verslo vienetams ir (ar) galutinių paslaugų gavėjams.
8. Kitos šiame Sistemos apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Įstatyme, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Komisijos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“, ir kituose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, Verslo apskaitos bei Tarptautiniuose apskaitos standartuose.

## II. REGULIAVIMO APSKAITOS SISTEMA

9. Reguliavimo apskaitos sistema (RAS) apibrėžiama kaip veiklos apskaitos, apimančios apskaitos atskyrimą ir sąnaudų paskirstymą, sistema, sukurta ir naudojama reguliavimo tikslais.
10. Bendrovės reguliavimo apskaitos sistemą sudaro:
  - 10.1. **RAS informacija** – informacija, apdorojama ir naudojama Reguliavimo apskaitos sistemoje;
  - 10.2. **RAS struktūra** – RAS informacijos grupavimo struktūra ir detalumas;
  - 10.3. **RAS procesai** – RAS informacijos surinkimo, apdorojimo ir panaudojimo etapai.
11. RAS informaciją sudaro:
  - 11.1. Pirminiai RAS informacijos šaltiniai:
    - 11.1.1. Buhalerinės apskaitos informacija (žr. III skyrių);
    - 11.1.2. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto informacija (žr. IV skyrių).
  - 11.2. Antriniai RAS informacijos šaltiniai:
    - 11.2.1. Paskirstymo kirterijai (Priedas Nr. 3) ir apskaičiuotos jų reikšmės;
    - 11.2.2. Bendrovės vidaus tvarkos dokumentai.
12. RAS struktūrą sudaro RAS informacijos grupavimo objekta:

- 12.1. Paskirstymo kategorijos – pirminiai sąnaudų ir ilgalaikio turto informacijos grupavimo centrai. Paskirstymo kategorijoms priskiriamos visos ataskaitinio laikotarpio sąnaudos (žr. V skyrių) ir turtas (žr. IV skyrių);
- 12.2. Paskirstymo centrai – tarpiniai apskaitos informacijos grupavimo centrai, kuriems priskirta netiesioginių sąnaudų arba turto informacija paskirstoma paslaugoms netiesiogiai (žr. VI skyrių);
- 12.3. Paslaugos – galutiniai apskaitos informacijos grupavimo centrai, į kuriuos apskaitos atskyrimo metu paskirstoma visa pirminė apskaitos informacija (žr. VII skyrių), išskyrus nepaskirstomąsias sąnaudas.
13. RAS procesų eigoje apdorojama apskaitos informacija ir parengiama reguliacinė atskaitomybė. RAS procesus sudaro:
  - 13.1. Buhalterinės apskaitos informacijos perkėlimas (žr. VIII.1. skyrių);
  - 13.2. Pajamų paskirstymas (žr. VIII.2. skyrių);
  - 13.3. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudų apskaičiavimas (žr. VIII.3. skyrių);
  - 13.4. Sąnaudų ir ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės paskirstymas (žr. VIII.4. ir VII.5. skyrius).

### **III. BUHALTERINĖ APSKAITA**

14. Buhalterinė apskaita Bendrovėje vedama naudojant Buhalterinės apskaitos programą „Debetas“.
15. Reguliavimo apskaitoje naudojama visa buhalterinės apskaitos informacija išskyrus ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas.
16. Nusidėvėjimo sąnaudos reguliavimo apskaitos tikslais perskaičiuojamos taip, kad atitinkų Apraše nustatytus nusidėvėjimo normatyvus.
17. Buhalterinėje apskaitoje naudojamas Bendrovės veiklos poreikiams pritaikytas sąskaitų planas (Priedas Nr. 1);

### **IV. ILGALAIKIO MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO APSKAITA**

18. RAS tikslais naudojamas ilgalaikio materialiojo/ nematerialiojo turto sąrašas atitinka buhalterinės apskaitos ilgalaikio materialiojo/ nematerialiojo turto sąrašą.
19. I ilgalaikio turto sąrašą įtraukiami visi turto vienetai, kuriuos Bendrovė valdė ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir įgijo ataskaitinio laikotarpio metu, t.y. įtraukiamas ir ataskaitinio laikotarpio metu parduotas arba nurašytas turtas, kuris dar dėvėjosi ataskaitiniu laikotarpiu.
20. Ilgalaikio turto vienetai yra suskirstyti pagal Apraše ir jo prieduose numatytais turto pogrupius. Kiekvienas turto vienetas priskiriamas Apraše numatytam turto pogrupui atsižvelgiant į jo naudojimo paskirtį ir pobūdį. Kiekvienas turto vienetas priskiriamas tik vienam turto pogrupui.
21. Turto įsigijimo (pradinė) vertė vertinama pagal buhalterinėje apskaitoje registruotą turto įsigijimo vertę, pagerinimus išskiriant atskirais turto vienetais.
22. Vertinant turto įsigijimo vertę, atskleidžiama, kokia turto vertės dalis sukurta už Europos Sąjungos struktūrinių fondų, dotacijų ar subsidijų, vartotojų lėšas ir Bendrovės lėšas bei atskleidžiama nenaudojama/užkonservuota ir perkainota dalis.

23. Ilgalaikio turto, kuriuo didinamas Bendrovės įstatinis kapitalas, nudėvimoji vertė apskaičiuojama iš perduoto turto buhalterinės likutinės vertės perdavimo datai eliminuojant Aprašo 16.4 papunktyje nurodytoms ilgalaikio turto rūšims priskirtų ilgalaikio turto vienetų likutines vertes.
24. Kai ilgalaikis turtas yra naudojamas konkrečiai paslaugai teikti ar konkretaus verslo vieneto veiklai užtikrinti, ilgalaikio turto vertė priskiriama tiesiogiai konkrečiai paslaugai ar konkretiam verslo vienetui.
25. Kai ilgalaikis turtas yra susijęs su keliais verslo vienetais ar keliomis paslaugomis, jo vertė paskirstoma netiesiogiai atitinkamieji verslo vienetams ar atitinkamoms paslaugoms pagal tai, kokia apimtimi ilgalaikis turtas naudojamas verslo vieneto veikloje ar paslaugos teikimo veikloje, naudojant ekonomiškai pagrįstus paskirstymo kriterijus ir laikantis Aprašo 8 punkte nurodytų principų.
26. Kai ilgalaikis turtas yra naudojamas bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), vertė paskirstoma paslaugoms proporcingai pagal kiekvienam turto pogrupui tiesiogiai ir netiesiogiai priskirtą ilgalaikio turto vertę.
27. Reguliuojamos veiklos paslaugoms nepriskiriama:
  - 27.1. plėtros darbų vertė, iki ilgalaikio turto vienetų, kurių formavimui buvo atliekami plėtros darbai, ekspluatacijos pradžios;
  - 27.2. prestižo vertė;
  - 27.3. investicinio turto vertė;
  - 27.4. finansinio turto vertė;
  - 27.5. atidėtojo mokesčio turto vertė;
  - 27.6. ilgalaikio turto, kuris nėra būtinė reguliuojamajai veiklai vykdyti, vertė;
  - 27.7. ilgalaikio turto (ar jo dalies), įsigytu įvykdžius investicinius projektus, teisės aktu nustatyta tvarka nesuderinto su Taryba vertė;
  - 27.8. ilgalaikio turto (bet kurios kategorijos) vertės pokytis, susijęs su ilgalaikio turto perkainojimo veikla;
  - 27.9. nebaigtos statybos vertė, neatlygintinai gautų, nenaudojamų, esančių atsargose ilgalaikio turto vienetų vertė, išnuomoto (išskyruis Aprašo 14 punkte numatytu atveju, kai ne mažiau kaip pusę nuomos pajamų priskiriama reguliuojamajai veiklai) ar panaudos teisėmis perduoto turto vertė;
  - 27.10. ilgalaikio turto vienetų vertės dalis, sukurta už Europos Sajungos struktūrinių fondų, dotacijų ar subsidijų ir joms prilygintas lėšas;
  - 27.11. ekspluatuojamo išsinuomoto, panaudos ar panašiais pagrindais gauto ilgalaikio turto vertė;
  - 27.12. ekspluatuojamo, tačiau Bendrovės balanse nesančio, ilgalaikio turto vertė;
  - 27.13. tyrimų, studijų ir panašaus pobūdžio nematerialaus turto vertė;
  - 27.14. ilgalaikio turto vienetų vertės dalis, sukurta vartotojų ir abonentų lėšomis, prijungiant juos prie tinklų.

## V. PASKIRSTYMO KATEGORIJOS

28. Bendrovė, vadovaudamasis Aprašo 8 punkte nurodytais principais, visas patiriamas sąnaudas galutinėms paslaugoms priskiria vienai iš šių kategorijų:
- 28.1. tiesioginių sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, kurių atsiradimą (susiformavimą) ir apimtį lėmė konkrečios paslaugos ir jų apimtis atskaitiniu laikotarpiu;
  - 28.2. netiesioginių sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, kurių atsiradimą (susiformavimą) lėmė keleto paslaugų grupė, vidinis procesas ar jų grupė, ir kurių ryšys su konkrečiomis paslaugomis yra netiesioginis. Šios sąnaudos priskiriamos paskirstymo centram (žr. VI skyrių) ir paskirstomos taikant norminius ekonomine, technine logika pagrįstus paskirstymo kriterijus;
  - 28.3. bendrujų sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, skirtos Bendrovės bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), kurios su konkrečiomis paslaugomis neturi nei tiesioginio, nei netiesioginio ryšio, tačiau kurių atsiradimą (susiformavimą) lėmė poreikis užtikrinti Bendrovės organizacinės veiklos nepertraukiamumą, saugumą, stabilumą;
  - 28.4. nepaskirstomų sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, išvardintos Aprašo 27 punkte.

## VI. PASKIRSTYMO CENTRAI

29. Paskirstymo centrai naudojami skirstant netiesiogines sąnaudas ir turą.
30. Sąnaudų paskirstymo centrai atitinka Apraše nurodytas sąnaudų kategorijas.
31. Turto paskirstymo centrai atitinka Aprašoje nurodytas turto grupes.
32. Paskirstymo centras priskirta apskaitos informacija paskirstoma paslaugoms netiesiogiai, naudojant paskirstymo kriterijus.
33. Kiekvienam paskirstymo centrui gali būti taikomas skirtingas paskirstymo kriterijus.
34. Paskirstymo centrų ir jiems taikomų paskirstymo kriterijų sąrašas pateikiamas Priede Nr. 3.

## VII. VERSLO VIENETAI IR PASLAUGOS

35. Bendrovės teikiamos paslaugos sudaro galutinius paskirstymo objektus, kuriems paskirstoma Bendrovės finansinė informacija.
36. Detalus verslo vieneto paslaugų sąrašas ir paslaugų aprašymai pateikiami lentelėje žemiau:

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
<b>Geriamojo vandens tiekimas</b>				
1.1.	Geriamojo vandens gavyba	vandens, kuris atitinka teisės aktų nustatytus geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus arba kuris tinka šitokiam vandeniu paruošti, surinkimas iš vandeningojo sluoksnio ar natūralaus šaltinio specialiais įrenginiais.	Tiesioginės sąnaudos	II.Gavyba

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
1.2.	Geriamojo vandens ruošimas	gamtinio vandens savybių gerinimas fiziniais, cheminiais ir biologiniais metodais, kad jis atitiktų teisės aktais nustatytus geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus bei tenkintų vandens vartotojų poreikius	Tiesioginės sąnaudos	II.Ruošimas
1.3.	Geriamojo vandens pristatymas	visuma techniniu, organizacinių priemonių, kuriomis užtikrinamas geriamojo vandens pristatymas vartotojams ir abonentams (įskaitant pristatymą transporto priemonėmis)	Tiesioginės sąnaudos	II.Pristatymas
<b>Nuotekų tvarkymas</b>				
2.1.	Nuotekų surinkimas centralizuotas nuotekų surinkimo tinklais	nuotekų paėmimas iš jų susidarymo vietas ir transportavimas skirstomaisiais ir magistraliniais tinklais	Tiesioginės sąnaudos	III.Surinkimas
2.2.	Nuotekų valymas	teršalų šalinimas iš nuotekų.	Tiesioginės sąnaudos	III.Valymas
2.3.	Nuotekų dumblo tvarkymas	nuotekų dumblo tankinimas, apdorojimas prieš anaerobinį apdorojimą, anaerobinis apdorojimas ir sausinimas, džiovinimas, kompostavimas, nuotekų dumblo arba jo komposto išvežimas	Tiesioginės sąnaudos	III.Dumblas
2.4	Paviršinių nuotekų tvarkymas	paviršinių nuotekų surinkimas, transportavimas, valymas, apskaita, išleidimas, valymo metu susidarančio dumblo (šlamo) pirminis tvarkymas	Tiesioginės sąnaudos	III.Pav.nuotekos
<b>Netiesioginė veikla</b>				
3.1.	Netiesioginė veikla	Netiesiogiai su paslaugomis (produktais) patirtos sąnaudos.	Netiesioginės sąnaudos	Netiesioginės sąnaudos
<b>Administracinė veikla</b>				
4.1.	Administracinė veikla	Bendrovės administracija	Bendrosios (administracinių) sąnaudos	Bendrosios sąnaudos

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
		<b>Geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo ir eksploatavimo užmokesčio veiklos verslo vienetas</b>		
5.1.	Apskaitos veikla	Veikla, apimanti apskaitos prietaisų priežiūrą (įrengimą, pakeitimą, taisymą, metrologines patikras)	Tiesioginės sąnaudos	I.Apskaitos veikla
		<b>Kitos nereguliuojamos veiklos verslo vienetas</b>		
6.1.	Kitos paslaugos	Kitos įmonės teikiamos paslaugos, nuotekų transportavimas asenizacijos transporto priemonėmis paslauga	Tiesioginės sąnaudos	V.Nereguliuojama

## VIII. RAS ATSKAITOMYBĖS PARENGIMAS

### VIII.1. Apskaitos informacijos perkėlimas

37. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Buhalterinės apskaitos informacija ir Ilgalaikio materialiojo (nematerialiojo) turto apskaitos informacija perkeliama į Reguliavimo apskaitos sistemą, t.y. RAS modelio pagalba sugrupuojama pagal Reguliavimo apskaitoje naudojamas pajamų, sąnaudų ir turto kategorijas, grupes ir pogrupius. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buhalterinės apskaitos sąnaudų įrašai perkeliami į RAS modelį ir kiekvienas įrašas priskiriamas konkrečiai Aprašo paslaugai bei sąnaudų pogrupui.
38. RVA modelio ir Aprašo sąnaudų grupavimo sasajos pateikiamas Priede Nr. 2.

### VIII.2. Pajamų paskirstymas

39. Geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo verslo vienetų pajamos paslaugų lygmeniu atskiriamos pagal Tarybos nutarimu patvirtintus tarifus bei faktinius ataskaitinio laikotarpio kiekius.
40. Kai Bendrovė nuomoja reguliuojamojoje veikloje naudojamą ilgalaikį turtą, to turto vertę ir su tuo turtu susijusias sąnaudas priskiria tik reguliuojamosioms veikloms, o ne mažiau kaip 50 proc. nuomos pajamų, kurias gauna dėl išnuomoto ilgalaikio turto, priskiria teikiamoms reguliuojamosioms paslaugoms, kurioms priskiriamas šis turtas. Likusi nuomos pajamų dalis priskiriama nereguliuojamosios veiklos verslo vienetui.
41. Kitų veiklų pajamos atskiriamos pagal apmokėjimui išrašytų sąskaitų (sąskaitų tvarkymo sistemos) informaciją.

### VIII.3. Ilgalaikio materialiojo (nematerialiojo) turto nusidėvėjimo sąnaudų apskaičiavimas

42. Skaičiuojant ilgalaikio materialiojo (nematerialiojo) turto nusidėvėjimo sąnaudas naudojami Aprašo 1 priede nustatyti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpiai (Priedas Nr. 4), taikant tiesiogiai proporcingo nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo metodą.
43. Tais atvejais, kai Aprašo 1 priede nėra nustatyto ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpio, tai Bendrovė taiko ekonomiškai pagrįstą ilgalaikio turto nusidėvėjimo

(amortizacijos) skaičiavimo laikotarpį Verslo apskaitos bei Tarptautiniuose apskaitos standartuose nustatyta tvarka (Priedas Nr. 4).

#### 44. Nusidėvėjimo sąnaudos apskaičiuojamos žemiau nurodyta tvarka:

- 44.1. Iki 2019 m. įsigyto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas 2018-12-31 dienos reguliacinę likutinę vertę dalinant iš likusio naudingos tarnavimo laikotarpio (atsižvelgiant į konkrečiam turto pogrupiui nustatytą nusidėvėjimo normatyvą).
- 44.2. Po 2019 m. įsigyto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas reguliuojamą įsigijimo vertę dalijant iš tam konkrečiam turto pogrupiui numatyto nusidėvėjimo normatyvo. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti įvedus turtą į eksploataciją (nuo kito mėnesio 1 dienos).

#### VIII.4. Sąnaudų paskirstymas paslaugoms

##### 45. Ataskaitinio laikotarpio sąnaudų skirstymas vykdomas žemiau nurodyta tvarka:

45.1. I etapas – identifikuojamos nepaskirstoms sąnaudos. Pagal Aprašos 27 punktą nepaskirstomosioms sąnaudoms priskiriamos šios sąnaudos:

- 45.1.1. beviltiškos skolos, baudos, delspinigiai;
- 45.1.2. parama, labdara, vartotojų švietimo sąnaudos, išskyrus tas, kurios privalomos pagal teisės aktų reikalavimus, papildomo draudimo sąnaudos, išskyrus darbuotojų, dirbančių pavojingus darbus ir (ar) su potencialiai pavojingais įrenginiais, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe sąnaudos; tantjemų išmokos;
- 45.1.3. narystės, stojamųjų įmokų sąnaudos, išskyrus sąnaudos dėl teisės aktuose numatyto privalomo dalyvavimo, tiesiogiai susijusio su reguliuojamuoju verslo vienetu;
- 45.1.5. patirtos palūkanos ir kitos finansinės – investiconės veiklos sąnaudos;
- 45.1.6. komandiruočių, personalo mokymo sąnaudos (išskyrus tas, kurios yra būtinos reguliuojamai veiklai vykdyti);
- 45.1.7. reklamos, viešujų ryšių, rinkodaros, konsultacijų, tyrimų sąnaudos (išskyrus tas, kurios yra būtinos reguliuojamai veiklai vykdyti);
- 45.1.8. nenaudojamo, likviduoto, nurašyto, esančio atsargose, išnuomoto (išskyrus Aprašo 14 punkte numatytu atveju, kai ne mažiau kaip pusė nuomas pajamų priskiriama reguliuojamai veiklai), panaudos teise perduoto kitam ūkio subjektui ilgalaikio turto sąnaudos (išskyrus užkonservuoto turto palaikymo sąnaudos, jei pateikimas ekonominis ar teisinis pagrindimas dėl turto užkonservavimo pagrįstumo), išsinuomoto, neatlygintinai (nemokamai) gauto, panaudos teisėmis disponuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudos; nebaigtos statybos ilgalaikio turto sąnaudos;
- 45.1.9. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalis, priskaičiuojama nuo ilgalaikio turto vertės, sukurtos už Europos Sajungos struktūrinių fondų lėšas, dotacijų ir subsidijų ir joms prilygintas lėšas;
- 45.1.11. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalis, priskaičiuojama nuo ilgalaikio turto vienetų vertės pokyčio, dėl turto perkainojimo, pagal verslo apskaitos standartų (VAS) reikalavimus, atlikto po 2001 m. gruodžio 31d.;
- 45.1.12. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos nuo plėtros darbų, iki ilgalaikio turto vienetų, kurių formavimui buvo atliekami plėtros darbai, eksploatacijos pradžios;
- 45.1.13. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos nuo prestižo, investicinio turto, finansinio turto, kito ilgalaikio turto, kuris nėra būtinės reguliuojamai veiklai vykdyti;

- 45.1.14. išmokos įvairioms kultūros, sveikatinimo ir sporto paslaugoms, gimimo pašalpos, išmokos už mokymosi ir papildomas atostogas, pašalpos mirties atveju, pašalpos už nepilnamečius ir neigalius šeimos narius, parama profsajungoms bei išmokos darbuotojams, kurios viršija Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir kituose teisės aktuose numatytais privalomais išmokas, kitos su darbuotojo atliekamų funkcijų vykdymu nesusijusių išmokų sąnaudos;
- 45.1.15. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalis, apskaičiuota nuo įvykdžių investicinius projektus įsigytu ilgalaikio turto (ar jo dalies) vertės, teisės aktu nustatyta tvarka nesuderintos su Taryba;
- 45.1.16. mokymų dalyvių maitinimo, konkursų, parodų, įvairių renginių organizavimo, dovanų pirkimo, žalos atlyginimo, išskyrus dėl gamtos stichijų ar force majeure aplinkybių, vartotojų patirtų nuostolių atlyginimas, pelno mokesčio, mokesčių nuo dividendų, sporto salių ir kaimo turizmo teikiamų paslaugų bei kitų panašaus pobūdžio paslaugų, susijusių su rekreacija, įsigijimo sąnaudos;
- 45.1.17. sąnaudos, susijusios su Bendrovės įvaizdžio kūrimo tikslais, atidėjinių, valdybos narių atlyginimų, salių nuomos, svečių maitinimo ir kitos panašaus pobūdžio sąnaudos;
- 45.1.18. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalis, priskaičiuojama nuo ilgalaikio turto vienetų vertės dalies, sukurtos vartotojų ir abonentų lėšomis, prijungiant juos prie tinklų;
- 45.1.19. nurašyto į sąnaudas ilgalaikio turto vertės;
- 45.1.20. reprezentacijos sąnaudos.
- 45.2. II etapas – paskirstomos tiesioginės sąnaudos;
- 45.3. III etapas – paskirstomos netiesioginės sąnaudos;
- 45.4. IV – paskirstomos bendrosios sąnaudos.

#### *I etapas – nepaskirstomųjų sąnaudų identifikavimas*

46. Sąnaudos priskirtos nepaskirstomosioms tolesiame paskirstymo procese nedalyvauja.

#### *II etapas – tiesioginis sąnaudų paskirstymas*

47. Visoms tiesioginėms DK dimensijoms priskirtos sąnaudos tiesiogiai priskiriamos konkrečioms Bendrovės teikiamoms paslaugoms.

#### *III etapas – netiesioginis sąnaudų paskirstymas*

48. Netiesioginėms DK dimensijoms priskirtos sąnaudos priskiriamos paskirstymo centrams ir naudojant paskirstymo kriterijus paskirstomos paslaugoms.
49. Kiekvienas paskirstymo centras turi iš anksto numatyta paskirstymo kriterijų, kurio pagalba paskirstymo centri priskirtos sąnaudos paskirstomos paslaugoms. Kiekvienam paskirstymo centri priskirtos sąnaudos paskirstomos paslaugoms proporcingai pagal joms priskirtą kriterijaus reikšmę.
50. Apskaičiuotos skaitinės ataskaitinio laikotarpio kriterijų reikšmės pateikiamas kartu su metine reguliacine atskaitomybe.

#### *IV etapas - bendrijų sąnaudų paskirstymas*

51. Sąnaudos priskirtos bendosioms DK dimensijoms, išskyrus nusidėvėjimo sąnaudas, paskirstomos paslaugoms proporcingai pagal tiesiogiai ir netiesiogiai toms paslaugoms priskirtų pastoviųjų sąnaudų sumą.
52. Ilgalaikio turto, skirto bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), nusidėvėjimo sąnaudos paslaugoms priskiriamos Sistemos aprašo 28 punkte nustatyta ilgalaikio turto paskirstymo tvarka.

#### **VIII.5. Ilgalaikio materialiojo (nematerialiojo) turto vertės paskirstymas**

53. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės paskirstymas atliekamas analogiškai sąnaudų paskirstymui, atskirai skirstant kiekvieną turto vienetą ir jo finansinę informaciją (pradinę vertę, likutinę vertę, nusidėvėjimo sąnaudas).

## PRIEDAS NR. 1

## SĄSKAITŲ PLANAS

Numeris	Pavadinimas
7	Trečiujų asmenų turtas įmonėje
70	Ilgalaikės teisės naudotis turtu
71	Ilgalaikės teisės naudotis (sąn.)
72	Ilgalaikės teisės naudotis (amor.)
73	Ilgalaikės teisės naudotis (suma)
76	Ilgalaikės teisės naudotis
11	Nematerialus turtas
114	Kompiuterinės programos
1140	Kompiuterinių programų savikaina
1148	Kompiuterinių programų amortizacija
115	Kitas nematerialusis turtas
1150	Kt. nemat. turto savikaina
1158	Kt. nemat. turto amortizacija
12	Materialusis ilgalaikis turtas
120	Žemė
1200	Žemės savikaina
1208	Žemės nudėvėjimas
121	Pastatai ir statiniai
1210	Pastatatų ir statinių savikaina
1218	Pastatų ir statinių nusidėvėjimas
122	Transporto priemonės
1220	Transporto priemonių savikaina
1228	Transporto priemonių nusidėvėjimas
123	Kita įranga,prietaisai,įrankiai
1230	Kitos įrangos,prietaisų savikaina
1238	Kitos įrangos,prietaisų amortizacij
124	Mašinos ir įrengimai
1240	Mašinų ir įrengimų savikaina
1248	Mašinų ir įrengimų amortizacija
125	Nebaigta statyba
1250	Nemuno aukštupis- UAB""KRS""
12500	2007-2013m.UAB Ardynas
12501	2007-2013m.Veproc UAB
12502	Nemuno aukšt.-AB""Požeminiai darbai""
12503	2007-2013m.UAB Grontmij Carl Bro
12504	Nemuno aukštupis-UAB""Kelda""
12505	2007-2013m.Projekt.analizės Institu
12506	2007-2013 Projektų analizės institu
12507	Dumblo utiliz.techn.ekstert.Ekoterm

Numeris	Pavadinimas
12508	2007-2013m. UAB Grontmij Carl Bro
12509	2007-2013m. Sweco Lietuva UAB
1251	Nebaigta statyba-Aviliai
12510	2007-2013m.UAB""KRS""
12511	Nemuno aukštupis UAB Patvanka
12512	Nemuno aukštupi-Nacion.Proj.Rengima
12513	2007-2013m.UAB Kaduva
12514	2007-2013m.UAB Gelmesta
12515	2007-20013m.UAB Atomeksim
12516	2007-2013m.UAB Rovaltra
12517	2007-203 UAB Konekesko Lietuva
12518	2007-2013m.AB Lesto
12519	2007-2013m UAB""Patvanka""
1252	Nemuno aukštupis-Dzūkijos statyba
12520	Viešoji įstaiga""PVC""
12521	2007-2013m.Rumš.UAB Ekspertika
12522	Žemė-Žaslių nuotekų val.statyba
12523	2007-2013m. AB Požeminės linijos
12524	2007-2013m UAB Statybų Inžinerinės
12526	2007-2013 IRDAIVA UAB-099projektas
12527	2007-2013 KRS UAB -099sut.VP-129/R
12528	2007-2013 Žilinskis ir ko UAB -099
12529	2007-2013 Statybų inžinerinės pasla
1253	Nemuno aukštupis UAB Kaišiadorių st
12530	2007-2013m.Statybos projektų eksper
12531	Naujų vartotojų pajungimas 2014m.
12532	Naujų vart.pajung. projektais-A.Mura
12533	2007-2013 m. UAB IRDAIVA
12534	2007-2013 m. UAB Statybų inžinerinė
12535	Naujų objektų pajung. Rumšiškės
12536	2007-2013 m. UAB Irdaina
12537	2007-2013 m UAB Požeminės linijos
12538	UAB Statybų inžinerinės paslaugos
12539	2014-2020 m. UAB INFRASTRUKTŪRA
1254	Valymai dujų katilinė
12540	2014-2020 m. UAB ADEMO GRUPĖ
12541	2014-2020 m. UAB STATYBŲ INŽINER PA
12542	2014-2020m. UAB GENERALIS
12543	2014-2020 m. UAB SPEC
12544	2014-2020 m. UAB EIGESA
12545	2014-2020 m. UAB EIGESA
12546	2014-2020 m. UAB Infes technologijo
12547	2014-2020 m. UAB Infes technologijo

Numeris	Pavadinimas
12548	2014-2020 m. UAB Infes technologijo
12549	2014-2020 m. UAB Infes technologijo
1255	2007-2013m. UAB Patvanka
12550	2014-2020 m. UAB Infes technologijo
12551	2014-2020 m. UAB Generalis
12552	2014-2020 m. UAB Inžinerija LT
12553	2014-2020 m. UAB Gensera
12554	2014-2020 m. UAB Darbasta
12555	2014-2020 m. UAB SIP
1256	Nemuno Auštupis-UAB Projekčių gama
1257	Nemuno Aukštupis- Grontmij Carl Brt
1258	2007-2013m. UAB Žiežmarių hidrostat
1259	2007-2013-Projekčių analizės institu
126	Kitas materialusis turtas
1260	Kt.materialiojo turto savikaina
1268	Kt.materialiojo turto amortizacija
14	Nenaudojamas ilgalaikis turtas
141	Nenaudojami pastatai ir statiniai
1410	Nenaud. pastatatus ir statinių sav.
1418	Nenaud. pastatatus ir statinių amor.
144	Nenaudojami mašinos ir įrengimai
1440	Nenaud. mašinų ir įrengimų sav.
1448	Nenaud. mašinų ir įrengimų amor.
20	Atsargos,išankstiniai apmokėjimai
201	Atsargos
2011	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai
2012	Inventorius
2014	Pirktos prekės, skirtos perparduoti
2016	Kuras
202	Išankstiniai apmokėjimai
2022	APVA Garantinės Lėšos
2023	Statybos įvairiems projektams
2024	Būsimujų laikotarpių sąnaudos
2025	Būsimujų laikotarpių sąnaudos (d)
2026	Statybos-naujausias po 031 europini
2029	Statybos - 099 europiniams projektui
2030	Statybos - 099 projektas
2031	Tinklai- Gagarino g.
2032	Statybos iš 2014-2020 m. programos
2033	Statybos iš 2014-2020 m. programos
2034	Statybos 2014-2020 programa kaimo
2035	Statybos iš 2014-2020 programos
2036	Statybos iš 2014-2020 m. programos

Numeris	Pavadinimas
2037	Statybos iš 2014-2020 m. programos
2038	Statybos iš 2014-2020 m. programos
2092	Kuras
24	Per vienerius metus gautinos sumos
241	Pirkėjų įsiskolinimas
2411	Abejotinos pirkėjų skolos
243	Kitos gautinos sumos
2431	Gautinas PVM
2434	Kitos gautinos skolos
2435	Atskaitingi asmenys
2436	Gautinos kompensaciniės sumos
244	Kitos gautinos sumos
2441	Gautinas PVM
2446	Kitos gautinos sumos (delspinigiai)
27	Pinigai bankuose ir kasoje
271	Sąskaitos bankuose
272	Kasa
273	2015 metų EUR
30	Kapitalas
301	Įstatinis kapitalas
33	Rezervai
331	Privalomasis
333	Kiti rezervai
34	Nepaskirstytasis pelnas
340	Nepask. ataskaitinių metų pelnas
341	Nepask. ankstesnių metų pelnas
35	Dotacijos, subsidijos
350	Dotacijos statybų projektams
351	Gautos dotacijos patik . teise-savi
353	Dotacijos detaliai-Nemuno aukštupis
354	Dotacijos vandentv.pl.2007-2013metų
355	Dotacijos-dumblas-2007-2013m.
356	Dotacijos proj.VP331AM01V02099 vykd
357	Dotacijos proj.VP-3.1-AM-01-V-02-03
358	Dotacijos 05.3.2-APVA-R-014-21-0009
359	Dotacijos Gagarino g. Žiežmariai
360	Dotacijos VP3-3.1-AM-01-V-02-099
361	Dotacijos darbo vietai steigt
362	Dotacijos 05.3.2-APVA-R-014-21-0009
363	Dotacijos geležies šal.jr.statybai
39	Pajamų ir sąnaudų suvestinė
40	DOTACIJOS IR SUBSIDIJOS
401	Finansinės skolos

Numeris	Pavadinimas
4011	Lizingo ar pan.jsipareigojimai
4012	Kredito įstaigoms
4013	Kitos finansinės skolos
402	Gautos dotacijos ir subsidijos
4021	Dotacijos patikėjimo teise
4022	Dotacijos proj. 2005/LT/16/C/PE/002
4023	Dotacija projVP3-3.1-AM-01-V-02-031
4024	Dotacija pr.VP3-3.1-AM-01-V-01-037
4025	Dotacija projVP3-3.1-AM-01-V-02-099
4026	Dotacija proj.VP3--3.1-AM-01-02-031
4027	Dotacija Gagarino g. Žiežmariai
4028	Dotacija VP3-3.1-AM--01-V-02-099
4029	Dotacija darbo vietai
4030	Dotacija 05-3.2-APVA-R-014-21-0009
4031	Dotacija geležies šalin. įr statyba
42	Po vienerių metų mokėtinės sumos
422	Skolos kredito įstaigoms
4220	Ilgalaikiai jsipareigojimai pagal
44	Per vienerius metus mokėtinės sumos
441	Ilgalaikių skolų einamujų m.dalis
4411	Lizingo ir kt.pan.jsipareigojimai
442	Finansinės skolos
4421	Kredito įstaigoms
4422	Kitos skolos
443	Skolos tiekėjams
444	Skolos tiekėjams EUR
445	Pelno mokesčio jsipareigojimai
446	Su darbo santykiais susiję jsip.
4461	Mokėtinas darbo užmokestis
4462	Mokėtinas gyventojų pajamų mokesčis
4463	Mokėtinis socialinio draudimo įmok.
4464	Mokėtinis garantinio fondo įmokos
4465	Darbo užmokestis į banką
4466	6 proc. nuo biuletenio
4467	Lengvatinė sodra
448	Kitos mokėtinės sumos
4481	Mokėtini dividendai
4482	Mokesčis VKEKK
4483	Atostoginių kaupiniai
4484	Mokėtinas PVM
4485	NTM mokėtini biudžetui
4486	Kitos mok.sumos-alimentai,baudos
4487	Mokesčis už gamtos išteklius

Numeris	Pavadinimas
4488	Taršos mokestis iš stac.taršos šalt
4489	Taršos mokestis iš mobilių tarš.
449	Kitos mokėtinės sumos
4492	Mokėtinės PVM
4494	Gautos piniginės garantijos
50	Pardavimo pajamos
500	Pajamos iš pagrindinės veiklos
505	Suteiktos paslaugos
52	Kitos veiklos pajamos
521	Ilgalaikio turto perleidimo pelnas
522	kitos netipinės veiklos pajamos
53	Finansinės veiklos pajamos
533	Baudų ir delspinigių pajamos
535	Palūkanų ,delspinigių pajamos
536	Teigiamą valiutos kursų įtaka
539	Kitos finansinės veiklos pajamos
54	Kitos veiklos pajamos
5401	Kitos pajamos
58	Kitos palūkanų ir panašios pajamos
5804	Baudų ir delspinigių pajamos
60	Parduotų prekių ir atlik.darbų sav.
600	Parduotų prekių savikaina
605	Darbo užmokesčio pagrind. sąnaudos
61	Veiklos sąnaudos
610	Veiklos bendrosios ir administr.sąn
611	Darbo užmokesčio veiklos sąnaudos
612	Nusidėvėjimo sąnaudos
613	Paslaugų sąnaudos
614	Mokesčių sąnaudos
615	Kitos administraciniės sąnaudos
617	Abejotinų skolų sąnaudos
619	Sąnaudos nemažinančios pelno mok.
62	Kitos veiklos sąnaudos
621	Ilgalaikio turto perleidimo nuost.
622	Kitos sąnaudos
63	Bendrosios ir administraciniės
630	Palūkanų ir MIT nedasidėvėjimo sąna
6300	Nuomos sąnaudos
6301	Turto remonto ir ekploatavimas
63021	Elektros energijos sąnaudos
63022	Ryšių paslaugų sąnaudos
63023	Kuro sąnaudos
63024	Transporto paslaugų sąnaudos

Numeris	Pavadinimas
63025	Juridinių paslaugų sąnaudos
63026	Komunalinių paslaugų sąnaudos
63027	Laboratoriniai tyrimai
63028	Patalpų šildymas
63029	Transporto remonto sąnaudos
6303	Draudimo sąnaudos
6304	Darbuotojų darbo užmokestis
63040	Darbo užmokesčio sąnaudos (Tiesiog)
63041	Darbo užmokesčio sąnaudos (Neties)
63042	Kaupinių atostogoms sąnaudos (Ties)
63043	Kaupinių atostogoms sąnaudos(Neties)
63044	Pašalpos darbuotojams
63045	Socialinio draudimo sąnaudos (Ties)
63046	Socialinio draudimo sąnaudos(Neties)
63047	Soc. fraud. kaup.atostog (Tiesiog)
63048	Soc.draud. kaupiam.atost (Neties)
63080	NT mokesčio sąnaudos
63082	Aplinkos teršimo mokesčio sąnaudos
63083	Kitų mokesčių sąnaudos
63084	Gamtos išteklių mokesčio sąnaudos
63085	Žemės mokestis
63086	VKEKK mokesčio sąnaudos
6311	Baudų ir delspningių sąnaudos
6312	Ivairios bendrosios sąnaudos
63122	Reprezentacinės sąnaudos
63123	Įmonės reklamos sąnaudos
63125	Dienpinigių sąnaudos
63126	Komandiruočių sąnaudos
6313	Seminarių, mokymų sąnaudos
635	Baudų ir delspinigių sąnaudos
636	Neigiamą valiutos kursų įtaka
637	Kitos finansinės veiklos sąnaudos
64	Netekimai
65	Pelno mokesčiai
650	Ataskaitinių metų pelno mokesčiai
68	Palūkanos ir kt. panašios sąnaudos
6802	Gautų paskolų palūkanų sąnaudos
6804	Baudos ir delspinigiai už atsiskait
69	Pelno mokesčiai
69001	Apskaičiuota ataskaitinių metų peln
69002	Ankstesnių laikotarpių pelno mokesč
70	Darbinė saskaita
71	Sodra skirstomoji

Numeris	Pavadinimas
95	Nukrypimai del euro

## PRIEDAS NR. 2

## SĄNAUDŪ GRUPAVIMAS

NR.	SĄNAUDŪ GRUPĖS IR POGRUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
1.	<b>Geriamojo vandens įsigijimo sąnaudos</b>	J1.Geriamojo vandens įsigijimo sąnaudos
2.	<b>Nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo sąnaudos</b>	
2.1.	Nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo sąnaudos	J2.Nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo sąnaudos
2.2.	Dumbo tvarkymo paslaugų pirkimo sąnaudos	-
3.	<b>Elektros energijos sąnaudos</b>	
3.1.	Elektros energija siurbliams, orapūtėms, maišyklėms ir kitiems technologiniams įrenginiams	C1.Elektros energija įrenginiams
3.2.	Patalpų šildymo, apšvietimo, vėdinimo ir eksploatacijos elektros energijos sąnaudos	C2.Elektros energija patalpų eksploatacijai
4.	<b>Technologinių medžiagų ir technologinio kuro sąnaudos</b>	
4.1.	Technologinių medžiagų sąnaudos	D1.Technologinės medžiagos
4.2.	Technologinio kuro sąnaudos	D2.Technologinis kuras (dumblui tvarkyt) i
5.	<b>Kuro transportui sąnaudos</b>	
5.1.	Kuras mašinoms ir gamybiniam transportui (asenizacijos transporto priemonėms, transportui dumblui, vandeniu vežti, autobusams žmonėms vežti)	E1.Kuras mašinoms ir gamybiniam transportui
5.2.	Kuras lengviesiems automobiliams	E2.Kuras lengviesiams automobiliams
6.	<b>Šilumos energijos sąnaudos</b>	
6.1.	Šilumos energijos patalpų šildymui sąnaudos	C3.Šilumos energija
7.	<b>Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos</b>	
7.1.	Remonto medžiagų ir detalių sąnaudos	A3.Eksploatacinės medžiagos ir remontas
7.2.	Remonto ir aptarnavimo paslaugų pirkimo sąnaudos	A4.Remonto ir aptarnavimo paslaugų pirkimo sąnaudos
7.3.	Metrologinės patikros sąnaudos	A5.Metrologinės patikros sąnaudos
7.4.	Avarijų šalinimo sąnaudos	A6.Avarijų šalinimo sąnaudos

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGROUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
7.5.	Kitos techninio aptarnavimo ir patikros (kėlimo mechanizmų, energetikos įrenginių) paslaugos	A7.Kitos techninio aptarnavimo ir patikros paslaugos
8.	<b>Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos</b>	A1.Ilgalaikio turto nusidėvėjimas
9.	<b>Personalo sąnaudos</b>	
9.1.	Darbo užmokesčio sąnaudos	B1.Darbo užmokestis
9.2.	Darbdavio įmokų VSDFV ir kitų darbdavio įmokų VSDFV sąnaudos	B2.Soc. draudimas
9.3.	Darbo saugos sąnaudos	B3.Darbo saugos priemonės
9.4.	Kitos personalo sąnaudos	B4.Personalo mokymas, atestavimas B5.Kitos personalo sąnaudos
10.	<b>Mokesčių sąnaudos</b>	
10.1.	Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius sąnaudos	L1.Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius
10.2.	Mokesčio už taršą sąnaudos	L2.Mokesčiai už taršą
10.3.	Nekilnojamojo turto mokesčio sąnaudos	L3.Nekilnojamo turto mokesčiai
10.4.	Žemės nuomos mokesčio sąnaudos	L4.Žemės nuomos mokesčiai
10.5.	Kitų mokesčių sąnaudos	L5.Energetikos įstatyme numatyty mokesčių sąnaudos L6.Kiti mokesčiai
11.	<b>Finansinės sąnaudos</b>	
11.1.	Banko paslaugų (komisinių) sąnaudos	I1.Bankų paslaugos
11.2.	Kitos finansinės sąnaudos	K12.Kitos finansinės sąnaudos
12.	<b>Administracinių sąnaudos</b>	
12.1.	Teisinių paslaugų pirkimo sąnaudos	I3.Teisinės paslaugos
12.2.	Žyminio mokesčio sąnaudos	K8.Žyminio mokesčio sąnaudos
12.3.	Konsultacinių paslaugų pirkimo sąnaudos	I9.Konsultacinių paslaugos
12.4.	Ryšių paslaugų sąnaudos	I2.Telekomunikacijos paslaugos
12.5.	Pašto, pasiuntinių paslaugų sąnaudos	K6.Pašto, pasiuntinių paslaugų sąnaudos
12.6.	Kanceliarinių sąnaudos	K1.Kanceliarinių sąnaudos
12.7.	Org. inventorius aptarnavimo, remonto paslaugų pirkimo sąnaudos	I7.Org. inventorius aptarnavimo sąnaudos
12.8.	Profesinės literatūros, spaudos sąnaudos	K7.Profesinės literatūros, spaudos sąnaudos
12.9.	Patalpų priežiūros paslaugų pirkimo sąnaudos	I6.Patalpų priežiūros paslaugų pirkimo sąnaudos

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGROUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
12.10.	Apskaitos ir audito paslaugų pirkimo sąnaudos	I10.Apskaitos ir audito paslaugų pirkimo sąnaudos
12.11.	Transporto paslaugų pirkimo sąnaudos	F1.Transporto paslaugų pirkimo sąnaudos
12.12.	Įmokų administravimo paslaugų sąnaudos	I4.Gyventojų įmokų administravimas
12.13.	Vartotojų informavimo paslaugų pirkimo sąnaudos	K3.Vartotojų informavimo paslaugų pirkimo sąnaudos
12.14.	Paskirstomosios draudimo sąnaudos	-
12.15.	Kitos administravimo sąnaudos.	K5.Administracinių ir kitos sąnaudos
13.	<b>Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos</b>	K2.Sąskaitų pateikimo, sutarčių sudarymo sąnaudos
		K4.Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos
<b>14.</b>	<b>Kitos sąnaudos</b>	
14.1.	Turto nuomas sąnaudos	K9.Turto nuoma
14.2.	Draudimo sąnaudos	H1.Draudimo sąnaudos
14.3.	Laboratorinių tyrimų pirkimo sąnaudos	G1.Laboratorijų paslaugos
14.4.	Kitų paslaugų pirkimo sąnaudos	I5.Apskaitos prietaisų keitimo paslaugos I8.Kitų paslaugų pirkimo sąnaudos
14.5.	Kitos pastoviosios sąnaudos	K10.Kitos pastovios sąnaudos
14.6.	Trumpalaikio turto (vandens ir nuotekų apskaitos prietaisai) nurašymo sąnaudos	A2.Trumpalaikio turto (apskaitos prietaisų) nurašymo sąnaudos
14.7.	Kitos kintamosios sąnaudos	K11.Kitos kintamos sąnaudos
<b>15.</b>	<b>NEPASKIRSTOMOSIOS SĄNAUDOS</b>	
15.1.	Beviltiškos skolos, baudos, delspinigiai	NEP1.Abejotinos ir beviltiškos skolos
		NEP2.Baudos ir delspinigiai
15.2.	Paramą, labdarą, vartotojų švietimo sąnaudas, išskyrus tas, kurios privalomos pagal teisės aktų reikalavimus, papildomo draudimo sąnaudas, išskyrus darbuotojų, dirbančių pavojingus darbus ir (ar) su potencialiai pavojingais įrenginiais, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe sąnaudas	NEP3.Parama, labdara, švietimas, papildomas draudimas
15.3.	Tantjemų išmokos	NEP4.Tantjemų išmokos
15.4.	Narystės, stojamujų įmokų sąnaudos, išskyrus sąnaudas dėl teisės aktuose numatyto privalomo dalyvavimo, tiesiogiai susijusio su reguliuojamu verslo vienetu	NEP5.Narystės, stojamosios įmokos

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGROUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
15.5.	Patirtos palūkanų ir kitos finansinės-investicinės veiklos sąnaudos	NEP21.Palūkanos
		NEP22.Finansinės sąnaudos
		NEP23.Valiutų kursų įtaka
		NEP24.Kitos finansinės sąnaudos
15.6.	Komandiruočių, personalo mokymo sąnaudos (išskyruotas, kurios yra būtinos reguliuojamai veiklai vykdyti)	NEP8.Komandiruočių, personalo vystymo
15.7.	Reklamos, viešujų ryšių, rinkodaros, konsultacijų, tyrimų sąnaudos (išskyruotas, kurios yra būtinos reguliuojamai veiklai vykdyti)	NEP7.Reklama, rinkodara, viešujų ryšių, konsultacijų, tyrimų sąnaudos
15.8.	Nenaudojamo, likviduoto, nurašyto, esančio atsargose, išnuomoto (išskyruotas Aprašo 14 punkte numatytu atveju, kai ne mažiau kaip pusė nuomas pajamų priskiriama reguliuojamai veiklai), panaudos teise perduoto kitam ūkio subjektui ilgalaikio turto sąnaudos (išskyruotas užkonservuoto turto palaikymo sąnaudas, jei ūkio subjektas pateikia ekonominį ar teisinį pagrindimą dėl turto užkonservavimo pagrįstumo), išsinuomoto, ūkio subjektui neatlygintinai (nemokamai) perduoto, panaudos teisėmis disponuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudos	NEP12.Nenaudojamo, likviduoto, nurašyto, esančio atsargose, išnuomoto, panaudos teise perduoto kitam ūkio subjektui ilgalaikio turto sąnaudos, išsinuomoto, neatlygintinai gauto, panaudos teisėmis disponuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudos
15.9.	Nebaigtos statybos ilgalaikio turto sąnaudos	NEP13.Nebaigtos statybos turto sąnaudos
15.10.	Išmokos įvairioms kultūros, sveikatinimo ir sporto paslaugoms, gimimo pašalpos, išmokos už mokymosi ir papildomas atostogas, pašalpos mirties atveju, pašalpos už nepilnamečius ir neigalius šeimos narius, parama profsajungoms bei išmokos darbuotojams, kurios viršija Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir kituose teisės aktuose numatytas privalomos išmokas, kitos su darbuotojo darbo rezultatais nesusijusių išmokų sąnaudos	NEP9.Išmokų sąnaudos

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGRUIPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
15.11.	Mokymų dalyvių maitinimo, konkursų, parodų, įvairių renginių, organizavimo, dovanų pirkimo, žalos atlyginimo, išskyrus dėl gamtos stichijų ar force majeure aplinkybių, vartotojų patirtų nuostolių atlyginimas, pelno mokesčio, mokesčių nuo dividendų, sporto salių ir kaimo turizmo teikiamų paslaugų bei kitų panašaus pobūdžio paslaugų, susijusių su rekreacija, įsigijimo sąnaudos	NEP10.Mokymų dalyvių maitinimo, konkursų, parodų, įvairių renginių organizavimo, dovanų pirkimo, žalos atlyginimo, vartotojų patirtų nuostolių atlyginimas, pelno mokesčio, mokesčių nuo dividendų, sporto salių ir kaimo turizmo paslaugų sąnaudos
15.12.	Sąnaudos, susijusias su Ūkio subjekto įvaizdžio kūrimo tikslais, atidėjinių, valdybos narių atlyginimų, salių nuomos, svečių maitinimo ir kitos panašaus pobūdžio sąnaudos	NEP11.Sąnaudos įmonės įvaizdžio kūrimui, salių nuomos, svečių maitinimo ir pan. sąnaudos
		NEP20.Atidėjinių sąnaudos
15.13.	Reprezentacijos sąnaudos	NEP6.Reprezentacija
15.14.	Kitos nepaskirstomosios sąnaudos	NEP25.Kitos nepaskirstomos sąnaudos

**PRIEDAS NR. 3****PASKIRSTYMO CENTRAI IR NEŠIKLIAI**

Sąnaudų paskirstymo centras	Sąnaudų paskirstymo kriterijus
Elektros energija siurbliams, orapūtėms, maišyklėms ir kitiems technologiniams įrenginiams	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė <sup>1</sup>
Patalpų šildymo, apšvietimo, vėdinimo ir eksploatacijos elektros energijos sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kuras mašinoms ir gamybiniam transportui (asenizacijos transporto priemonėms, transportui dumblui, vandeniu vežti, autobusams žmonėms vežti)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kuras lengviesiems automobiliams	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Šilumos energijos patalpų šildymui sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Remonto medžiagų ir detalių sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Remonto ir aptarnavimo paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Metrologinės patikros sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Avarijų šalinimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitos techninio aptarnavimo ir patikros (kėlimo mechanizmų, energetikos įrenginių) paslaugos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Darbo užmokesčio sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Darbdavio įmokų VSDFV ir kitų darbdavio įmokų VSDFV sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Darbo saugos sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitos personalo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Nekilnojamojo turto mokesčio sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė

<sup>1</sup> Tiesiogiai paslaugoms priskirto Bendrovės veikloje naudojamo ilgalaikio turto įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, išskaitant ne nuosavomis lėšomis įsigytą turą.

Sąnaudų paskirstymo centras	Sąnaudų paskirstymo kriterijus
Žemės nuomas mokesčio sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitų mokesčių sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Banko paslaugų (komisinių) sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitos finansinės sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Teisinių paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Žyminio mokesčio sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Konsultacinių paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Ryšių paslaugų sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Pašto, pasiuntinių paslaugų sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kanceliarinės sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Org. inventoriaus aptarnavimo, remonto paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Profesinės literatūros, spaudos sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Patalpų priežiūros paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Apskaitos ir audito paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Transporto paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Įmokų administravimo paslaugų sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Vartotojų informavimo paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitos administravimo sąnaudos.	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitos sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė

Turto paskirstymo centras	Turto paskirstymo kriterijus
standartinė programinė įranga	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė

<b>Turto paskirstymo centras</b>	<b>Turto paskirstymo kriterijus</b>
spec. programinė įranga	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
kitas nematerialus turtas	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Pastatai (administraciniai, gamybiniai-ūkiniai ir pan.)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
keliai, aikštėlės, šaligatviai ir tvoros	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
vamzdynai	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kiti įrenginiai (siurblinių statiniai, videntiekio įrenginiai, nusodintuvai, diukeriai, vandens rezervuarai, gelžbetoniniai metantankai, smėlio gaudytuvai, aerotankai, nusodintuvai, nuotekų valymo flotoriai, dumblo aikštėlės ir kt.)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
vandens siurbliai, nuotekų ir dumblo siurbliai virš 5 kW, kita įranga ( siurblų valdymo įranga, elektrotechninė įranga, stacionarios ir mobilios darbo bei hidrodinaminės mašinos, staklės, sklendės, grotelės, grėbliai, grandikliai, filtrai, centrifugos)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
nuotekų ir dumblo siurbliai iki 5 kW	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
apskaitos prietaisai	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
įrankiai (matavimo priemonės, elektriniai įrankiai ir prietaisai, gamybinis inventorius ir kt.)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
lengvieji automobiliai	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
kitos transporto priemonės (transportas dumbliui, vandeniu vežti, autobusai žmonėms vežti)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė

## PRIEDAS NR. 4

**ILGALAIKIO TURTO POGRUPIAI IR NUSIDĖVĖJIMO (AMORTIZACIJOS)  
NORMATYVAI**

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės	Laikotarpis, metais
I.	<b>NEMATERIALUSIS TURTAS</b>	-
I.1.	standartinė programinė įranga	4
I.1.	spec. programinė įranga	4-15
I.1.	kitas nematerialus turtas	4-15
II.2.	<b>PASTATAI IR STATINIAI</b>	
II.2.1.	Pastatai (administraciniai, gamybiniai-ūkiniai ir pan.)	50-70
II.2.2.	keliai, aikštėlės, šaligatviai ir tvoros	27-30
II.2.3.	vamzdynai	50
II.2.4.	Kiti įrenginiai (siurblinių statiniai, videntiekio įrenginiai, nusodintuvai, diukeriai, vandens rezervuarai, gelžbetoniniai metantankai, smėlio gaudytuvai, aerotankai, nusodintuvai, nuotekų valymo flotatoriai, dumblo aikštėlės ir kt.)	35
II.3.	<b>MAŠINOS IR ĮRANGA</b>	
II.3.1.	vandens siurbliai, nuotekų ir dumblo siurbliai virš 5 kW, kita įranga ( siurblų valdymo įranga, elektrotechninė įranga, stacionarios ir mobilios darbo bei hidrodinaminės mašinos, staklės, sklendės, grotelės, grėbliai, grandikliai, filtrai, centrifugos)	10
II.3.2.	nuotekų ir dumblo siurbliai iki 5 kW	5
II.4.	<b>KITI ĮRENGINIAI, PRIETAISAI IR ĮRANKIAI</b>	
II.4.1.	apskaitos prietaisai	6
II.4.2.	įrankiai (matavimo priemonės, elektriniai įrankiai ir prietaisai, gamybinis inventorius ir kt.)	6
II.5.	<b>TRANSPORTO PRIEMONĖS</b>	-
II.5.1.	lengvieji automobiliai	7
II.5.2.	kitos transporto priemonės (transportas dumblui, vandeniu vežti, autobusai žmonėms vežti)	10
II.6.	<b>KITAS ILGALAIKIS TURTAS</b>	-
II.6.1.	Žemė	0